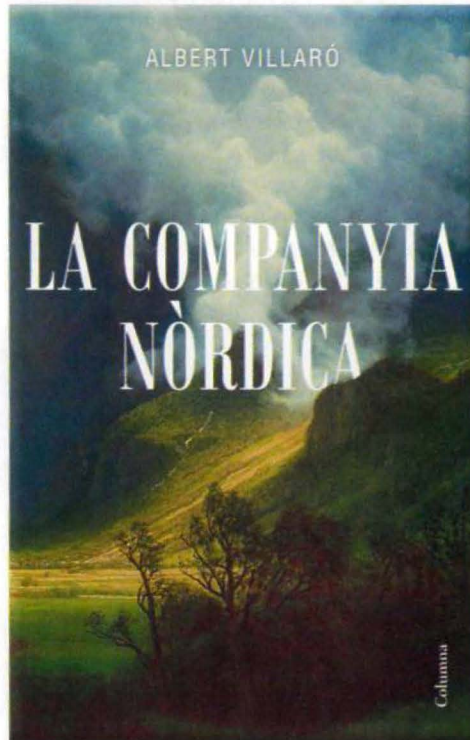

Una bona novel·la sobre la il·lusió

La companyia nòrdica, traçudament escrita per Albert Villaró, és per damunt de tot una novel·la que es llegeix amb el dit polze i l'índex ben aferrats al volum. És una novel·la que et duu, una novel·la evanescent que el novel·lista mira de contenir. Una novel·la polièdrica, elàstica i sàvia que vol arribar a un gran públic, heterogeni, tant als cultes, com als primmirats, com als lírics. La Història, ací, la guerra carlina de 1835 és una base sòlida, que només et fa dubtar a estones, sobre la qual planta els fonaments de la novel·la, l'altra base és un espai conegudíssim, que en la seua petitesa esdevé general, universal. Pel mig, el llamp de la fantasia, i els buits de la il·lusió. A més a més d'un punt de vista convincent, hi ha un trenat de personatges en perspectiva per treure's el barret. Al bell mig, pastat en l'estètica del *far west*, l'heroi, l'Ulrich Von Wilanovtz, un gran solitari en espais diguem metafísics, buits, començant per la pròpia vida, que s'obre al món magnífiques les cartes que escriu, i es que queden en blanc!-, i seguint el príncep Lichnowsky, personatge real i immoral en un món de creació fantàstica. Com una desmesura, el pare Cebrià, que presenta un alè unyà del detectiu d'*Il nomine de la cosa*, llenguallarg i sintètic, que encara pareix més real. Hi veig també un diàleg interessant per les fau-

↓ **L'ORIGEN DE LA NOVEL·LA ÉS EL MANUSCRIT DE L'ARXIU DE LA SEU D'URGELL D'UN PRUSSIÀ QUE VA LLUITAR A LES GUERRES CARLINES**

les de l'amor, per allò de les dones d'aigua –excel·lent el personatge de Minal–, que debat amb les rondalles que va publicar Pep Coll. Hi veig el fil del viatge per la mort, i per les il·lusions. Hi veig un evident ullada còmplice a Joan Perucho, en forma de vindicació de la fantasia més que

no pas per la idealització del món premodern. Podria parlar d'una clara retrotopia: una mirada cap al món pretèrit on uns homes sense gaire formació lluiten desesperadament pel que són i com són, com el cas llampant del Ros d'Eroles. Hi ha també indagacions interessants per la història de la ciència. Hi veig la tristesa pel capità Osinalde.

Cal felicitar l'autor: Villaró ha escrit una bella obra, ben llegidora, ben pensada, mescla de molts gèneres, ben parida, treballada i feliçment plaent. A més, se li nota la mà de l'ofici, l'atenció, la construcció pacient de l'obra, el fons i la sensació de fonedís que tot plegat desprèn.

Els que han anat llegint amb gaudi l'obra d'Albert Villaró, sempre hi retroben els trets d'estil de profunditat,

com ara un cert humor finíssim, sardònic o luciferí, distanciat, i potser, un tret nou que en podríem batejar com lirisme, amb dos matisos: l'exaltació amorosa, i l'exultació eròtica. En aquesta novel·la, una perspectiva finament inèdita: les lluïssors i impressions de l'alba en allò que vull subratllar: les lleus ditades en la consciència del pas dels somnis, i els sons de les il·lusions i les impressions del gallinici. Els presagis de la indecisió l'alba.